

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 9C/309/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7914219627
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2016:7914219627.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Evou Vargovou v právnej veci žalobkyne: J. B., M..XX.X.XXXX, Q. B. K., W. XXXX/XXX proti žalovanému: POHOTOVOST', s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 81109 Bratislava, IČO: 35807598 o určenie neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok takto

rozhodol:

- I. Určuje sa, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 31.1.2011, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č.902400014 zo dňa 31.1.2011, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným, je neplatná.
- II. Určuje sa, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere, uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 31.1.2011 pod č.902400014 v bode 6 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v časti „Dlžník je povinný v prípade porušenia svojich zmluvných povinností uhradiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 312,-Eur“ je neplatná.
- III. V prevyšujúcej časti sa žaloba zamietá.
- IV. Náhradu trov konania súd účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa domáhala voči žalovanému určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 31.1.2011, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č.902400014 zo dňa 31.1.2011, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným, je neplatná. Ďalej žiadala určiť, že ustanovenie bodu 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru Zmluvy o úvere č.902400014 zo dňa 31.1.2014, ktoré ustanovuje, že veriteľ požaduje poskytnutie zabezpečenia výlučne vo forme dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj ustanovenie bodu 6 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru Zmluvy o úvere č.902400014 zo dňa 31.1.2011, kde je zakotvené ohľadom zmluvnej pokuty, že spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 312,-Eur a ďalej, že rozhodcovská doložka vo forme rozhodcovskej zmluvy zo dňa 31.1.2011, ktorá nebola individuálne dojednaná, sú neplatné. Svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzavrela zmluvu o úvere č.902400014 dňa 31.1.2011. Na základe tejto zmluvy jej bol poskytnutý úver vo výške 800,- Eur. Žalovaný zabezpečil svoj záväzkový vzťah Dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov a listom zo dňa 20.10.2011 vyzval zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy. Predmetná Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola so žalobkyňou ako spotrebiteľom osobitne, individuálne dojednaná, čo vyplýva aj z jej určenia ako prílohy k sformulovanej zmluvnej podmienke obsiahnutej v Zmluve o úvere, a to vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru. Uvedená formulovaná zmluva predstavuje kompaktný, vopred pripravený celok upravujúci podmienky úverového vzťahu, pričom Dohoda o zrážkach zo mzdy je jej súčasťou. Dlžník tak svojím podpisom mohol len vopred naformulované ustanovenia Zmluvy o úvere Všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru akceptovať ako celok alebo ich odmietnuť. Ako spotrebiteľ žalobkyňa nemala možnosť prejaviť svoju slobodnú vôľu ohľadom dohody o zrážkach zo mzdy a takúto zmluvnú podmienku rozhodne nepovažuje za individuálne dojednanú, a preto je podľa názoru žalobkyne v zmysle Občianskeho zákonníka neplatná. Žalobkyňa zastáva názor, že dohodou o zrážkach zo mzdy nie je možné zabezpečiť budúcu pohľadávku. Zabezpečenie záväzku vopred

uzavretou dohodou o zrážkach zo mzdy je teda neprimeranou požiadavkou veriteľa, keď si viacnásobne a bez akéhokoľvek obmedzenia chce disponovať s príjmom dlžníka. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku Zmluvy o úvere z týchto dôvodov žalobkyňa pokladá aj ustanovenie bodu 5 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré obsahuje ustanovenie o zabezpečení pohľadávky výlučne vo forme dohody o zrážkach zo mzdy. Ďalej žalobkyňa za neprijateľnú zmluvnú podmienku Zmluvy o úvere považuje ustanovenie v bode 06 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, v zmysle ktorého „ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, spotrebiteľ sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 312,-Eur ...“. Toto dojednanie podľa žalobkyne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto podľa ustanovenia §39 OZ je absolútne neplatné. Práve prostredníctvom ustanovenia §3 ods.1 OZ sa v súkromnom práve uplatňuje zásada zákazu zneužívať výkon subjektívneho práva /povinnosti/ na sociálne škodlivé ciele, a to buď v rozpore so záujmami jednotlivcov, spotrebiteľov alebo v rozpore s verejným záujmom. Za neprijateľnú zmluvnú podmienku predmetnej Zmluvy o úvere č.902400014 zo dňa 31.1.2011 žalobkyňa pokladá aj rozhodcovskú doložku, ktorá je obsiahnutá v tzv. rozhodcovskej zmluve. Predmetná rozhodcovská zmluva nebola ňou ako spotrebiteľom osobitne, individuálne vyjednaná, čo vyplýva aj z jej predtlačenej formy, a preto v zmysle OZ je neplatná. Rozhodcovskú doložku považuje za absolútne neplatnú v zmysle ustanovenia §53 ods.5 OZ, aj z dôvodu, že rozhodcovská doložka jej nedáva možnosť na výber medzi rozhodcovským konaním a konaním pred všeobecným súdom.

Žalovaný nesúhlasil so žalobou a žiadal žalobu v plnom rozsahu zamietnuť ako neopodstatnenú. Poukázal na tieto skutočnosti: inštitút zrážok zo mzdy upravuje §551 OZ a predstavuje legitímny prostriedok slúžiaci veriteľovi na zabezpečenie jeho dlhu. Ide o dohodu zmluvných strán, ktorú uzatvoria na základe ich dobrovoľnosti. Možnosť zabezpečenia záväzku je esenciálnou zložkou každého zmluvného vzťahu, na základe ktorého veriteľ resp. záujem veriteľa je chránený pred zlou platobnou disciplínou dlžníka. Zabezpečenie záväzkov v zmluvných vzťahoch slúži k zvýšeniu právnej istoty veriteľa a zároveň prispieva k stabilite týchto vzťahov. Pochybovanie o opodstatnenosti tohto inštitútu je preto podľa žalovaného neprípustné. Dohoda bola uzavretá písomne medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere. Dohoda obsahuje tiež súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa. Už len zo samotného názvu tohto zabezpečovacieho prostriedku je viac než zrejmé, že ide o právny úkon, ktorého základ tvorí konsenzus dvoch strán. Ten je v danej dohode vyjadrený podpisom zmluvných strán, čím došlo k vyjadreniu súhlasu s obsahom tejto dohody. Podstatou dohody je zabezpečenie pohľadávky veriteľa tak, aby jeho právna istota a záujmy boli v plnom rozsahu v zmysle platných právnych predpisov zachované. Táto dohoda je teda zmluvou, v ktorej sa zmluvné strany dohodli na určitom druhu zabezpečenia, ktorá povinnú stranu motivuje k dodržiavaniu platobnej disciplíny. Na to, aby si žalovaný mohol uplatniť svoje práva z nej vyplývajúce, stačí, aby došlo k takej skutočnosti, ktorá ho oprávňuje obrátiť sa na zamestnávateľa, ktorý je povinný dohodnuté zrážky vykonať. Povinnosť plniť žalovanému ukladá priamo zmluva o úvere resp. VPPÚ, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. VPPÚ obsahuje dohodu zmluvných strán, podľa ktorej súčasne so zmluvou o úvere uzatvárajú aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením 4 po sebe idúcich splátok, keď dochádza k splatnosti celého dlhu. Žalobkyňa ako dlžníka súhlasila s tým, že zamestnávateľ bude vykonávať zrážky v dohodnutej výške až do výšky aktuálnej pohľadávky. Žalovaný poukazuje na to, že výška dlhu nie je autoritatívne určená, ale vyplýva priamo zo zmluvy o úvere, ktorá je platná a nikdy za neplatnú vyhlásená nebola. Dohoda predstavuje samostatný dokument, ktorý predstavuje len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje, že jeho pohľadávka bude splnená. Možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský alebo iný charakter, nie je vylúčená. Predmetnú argumentáciu žalovaného podporuje aj zákon č.205/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v ktorom zákonodarca pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Žalovaný je toho názoru, že predmetná dohoda bola uzatvorená platne. Žalovaný poukázal na to, že dňa 8.7.2013 sa obrátil so svojim návrhom zo zmluvy o úvere na Stály rozhodcovský súd, ktorý okrem iného prejudiciálne posúdil platnosť zmluvy o úvere a všetkých jej častí a rozhodcovským rozsudkom zo dňa 10.7.2012 pod sp.zn. SR02226/12 bolo rozhodnuté o nároku žalovaného a žalobkyňa nepodala do 30 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku žalobu na súde. Podľa žalovaného je tu teda prekážka, ktorá bráni pokračovať v už začatom konaní. Ďalej žalovaný uviedol, že je toho názoru, že žalobkyňa na určenie nemá naliehavý právny záujem v zmysle §80 pism. c/ O.s.p. V zmysle tohto ustanovenia žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určenie právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Ďalej poukázal žalovaný na to, že

so žalobkyňou bol uzavretý Dodatok k zmluve o úvere, kde žalobkyňa uviedla, že financie použije na úhradu nákladov spojených s pracovnou cestou a sa zaviazala, že poskytnuté finančné prostriedky použije výlučne na tento účel. Takisto poukázal na to, že hoci nebola zmluvná pokuta 321,-Eur priamo zakotvená v zmluve, ale na opačnej strane Zmluvy o úvere boli vytlačené Všeobecné podmienky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, a preto má žalovaný za to, že sa s nimi žalobkyňa dostatočne oboznámila a nakoľko podpísala bez akýchkoľvek výhrad Zmluvu o úvere, bola si dostatočne vedomá sankcií v prípade neplatenia splátok v dohodnutých termínoch. Medzi účastníkmi konania bola uzavretá rozhodcovská zmluva /a nie doložka/, pričom podaním žaloby na súd, žalobkyňa privodila splnenie jej rozvázovacej podmienky, a teda počnúc dňom podania žaloby na súd rozhodcovská zmluva medzi účastníkmi konania neexistuje, v dôsledku čoho je námietka žalobcu úplne irelevantná.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, písomnými podaniami účastníkov, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

V konaní bolo zistené, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným zmluvu o úvere č.902400014 dňa 31.1.2011, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 800,-Eur. Táto skutočnosť vyplýva zo samotnej zmluvy o úvere, ako aj z výpovede žalobkyne.

Z obsahu zmluvy /čl.8/ vyplýva, že ide o formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu. Súčasťou tejto zmluvy boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru.

Ďalej v konaní bolo zistené, že dňa 31.1.2011, čiže v ten istý deň, keď účastníci konania uzavreli zmluvu o úvere, bola uzavretá aj dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov podľa ust. §551 zák.40/1964 Zb /čl.12/. Z obsahu tejto dohody o zrážkach zo mzdy /časť I./vyplýva, že dlžník /vystaviteľ zmenky/ vystavil v B. K. dňa 31.1.2011 zmenku, v ktorej sa dlžník zaviazal na rad veriteľa zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo zmenkovej sumy a súčasne mu podľa ust. §48 zák.č.191/1950 Zb o zmenkách a šekoch vznikla v prípade omeškania povinnosť platiť zákonný / sankčný/ úrok vo výške 6% ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania dlžníka ďalej len „pohľadávka“. V časti II. dohody je uvedené, že dlžník súhlasí s tým, aby sa uspokojenie pohľadávky veriteľa zabezpečilo vykonaním pravidelných mesačných zrážok a aby jeho zamestnávateľ názov Železničná spoločnosť Cargo Slovakia a.s. zrážal mesačne z jeho mzdy 131,-Eur a uhrádzal danú sumu na účet veriteľa na číslo účtu, ktorý je uvedený v časti II., /číslo zmluvy na zmenke/ až do riadneho uhradenia pohľadávky dlžníka uvedenej v čl. I. tejto dohody. V časti IV. Dohody účastníci prehlásili, že dohoda bola spísaná podľa ich pravej a slobodnej vôle, na dôkaz čoho pripájajú svoje podpisy.

Z obsahu tejto dohody vyplýva, že tiež ide o formulárovú typovú dohodu, v ktorej vlastne sa vyplňovali iba údaje dlžníka - žalobkyne krstné meno, priezvisko, rodné číslo, bydlisko, ďalej miesto a dátum vystavenia zmenky, označenie zamestnávateľa žalobkyne, výška mesačných splátok, číslo účtu, ako aj dátum uzavretia dohody a podpisy.

Z výpovede žalobkyne bolo zistené, že zmluvu uzavrela s obchodným zástupcom žalovaného na pobočke v B. K.. Úver potrebovala na vyrovnanie zostatku ďalšej pôžičky alebo na vyrovnanie dlhu na telefóne, už presne nevedela uviesť. Pod zmluvu sa podpísala, aj pod ďalšie listiny - pod dohodu o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskú zmluvu, ale iba letmo sa s nimi oboznámila, nemohla ich zobrať so sebou domov a všetko jej bolo dané na podpis ako balík papierov s tým, že ak chce získať úver, musí sa podpísať všade. Peniaze hneď nedostala, všetko išlo na spracovanie žalovanému a potom, asi po týždni, peniaze dostala v hotovosti od obchodného zástupcu bez akéhokoľvek podpisu. Keby sa nebola podpísala pod všetky papiere, tak úver by jej nebol poskytnutý. Nebola oboznámená ani poučená o následkoch, o dôsledkoch takéhoto úkonu a nebola oboznámená ani tým, že má možnosť odmietnuť túto dohodu, keďže jej bolo povedané, že má všetko podpísať, inak úver nedostane.

Zo správy zamestnávateľa žalobkyne vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola im predložená spoločnosťou žalovaného 4.11.2011. Zrážky zo mzdy žalobkyne boli vykonávané v období od 09/2014 do 12/2014 v sume 131,-Eur mesačne, teda spolu 524,-Eur /4mesiacex131,-Eur/. Po doručení uznesenia OS Trebišov, v ktorom bola uložená povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne a po potvrdení uznesenia Krajským súdom v Košiciach zrážky sa nevykonávali. Z výpovede žalobkyne vyplýva, že ona /okrem vykonaných zrážok/ zaplatila sumu 1.165,75 Eur.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 9C/309/2014-19 zo dňa 9.1.2015 bolo vydané predbežné opatrenie na základe návrhu žalobkyne, v zmysle ktorého zamestnávateľovi žalobkyne bola uložená povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo zmluvy o úvere č.902400014 zo dňa 31.1.2011 do právoplatného skončenia konania vo veci samej o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.5.2015 v spojitosti s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/82/2015-32 zo dňa 27.3.2015.

Podľa tvrdenia žalobkyne má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle §80 písm. c/ O.s.p.. Poukázala na tú skutočnosť, že žalovaný si nárokuje na výkon zrážok zo mzdy na základe absolútne neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy, a to vo výške, ktorá vzhľadom na neprijateľné zmluvné podmienky Zmluvy o úvere, je nedôvodná.

Z obsahu spisu rozhodcovského súdu Slovenská arbitrážna a.s. sp.zn. SR02226/12 bolo zistené, že žalovaný podal návrh na začatie rozhodcovského konania dňa 5.3.2012, na základe ktorého navrhol vydanie rozhodcovského rozsudku voči žalobkyni na základe Zmluvy o úvere č.902400014, uzavretej medzi účastníkmi konania a k návrhu pripojil Zmluvu o úvere zo dňa 31.1.2011, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, rozhodcovskú zmluvu zo dňa 31.1.2011, pokus o zmier, prehľad práv, povinností, záväzkov. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 10.7.2012, na základe ktorého žalobkyňa bola zaviazaná na zaplatenie sumy 2.310,90 Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 1.653,73 Eur od 5.1.2012 do zaplatenia, zákonnými úrokmi vo výške 6% ročne zo sumy 1.653,73 Eur od 5.1.2012 do zaplatenia + trovy rozhodcovského konania vo výške 494,75 Eur, všetko v mesačných splátkach po 200,-Eur. Rozhodcovský rozsudok bol doručený žalobkyni dňa 26.7.2012 a právoplatnosť nadobudol dňa 6.8.2012.

Z obsahu spisu OS Trebišov sp.zn. 12Er/500/2014 bolo zistené, že dňa 6.5.2014 došla na tunajší súd žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe návrhu žalovaného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. a na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu č. SR02226/12, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s.. Uznesením zo dňa 31.7.2014 č.k. 12Er/500/2014-16 žiadosť súdneho exekútora bola zamietnutá. Proti tomuto uzneseniu povinný podal odvolanie. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 14CoE/624/2014-35 zo dňa 19.6.2015 prvostupňové uznesenie bolo potvrdené. V tomto exekučnom konaní bola preskúmaná rozhodcovská zmluva, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok a odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu čo sa týka posúdenia rozhodcovskej zmluvy ako neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Po vykonaní dokazovania súd dospel k takémuto právnemu záveru:

Podľa ust. §52 ods.1 Občianskeho zákonníka /ďalej len „OZ“/ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa §52 ods.2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa §53 ods.1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa /ďalej len „neprijateľná podmienka“/. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ust. §53 ods.2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

V odseku 4 tohto ustanovenia sú uvedené neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách len príkladom, pričom pod písmenom a/ sa považuje za neprijateľnú podmienku aj tá, podľa ktorej má spotrebiteľ plniť a s ktorou nemal možnosť oboznámiť sa pred uzavretím zmluvy.

Podľa odseku 5 tohto ustanovenia neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa odseku 9 neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzavretá a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa §54 ods.1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vzdať vopred svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa §130 ods.7 Zákonníka práce, zamestnávateľ nemá právo akýmkoľvek spôsobom obmedzovať zamestnanca vo voľnom nakladaní s vyplatenou mzdou.

Podľa §131 ods.3 Zákonníka práce, ďalšie zrážky zo mzdy, ktoré presahujú rámec zákonných zrážok / ods.1, 2/ môže zamestnávateľ vykonávať len na základe písomnej dohody so zamestnancom o zrážkach zo mzdy.

Podľa §551 ods.1,2 OZ uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy, zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Vykonaným dokazovaním súd mal za preukázané, že medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom bola uzavretá zmluva o úvere. V zmysle zmluvných dojednaní účastníkov bol žalobkyňi poskytnutý úver vo výške 800,-Eur za poplatok 772,-Eur na 12 mesiacov. Teda spolu mala vrátiť žalovanému 1.572,-Eur v mesačných splátkach po 131,-Eur za 12 mesiacov, čo znamená, že poplatok z predmetného úveru predstavoval 96,5 %. Žalobkyňa zmluvu uzatvárala v snahe vyplatiť nedoplatok na ďalšej pôžičke prípadne na telefóne. V danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu, preto súd posudzuje zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch platného v čase uzavretia zmluvy. Ide o typicky formulárovú zmluvu vopred pripravenú, ktorej podmienky a obsah žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla ovplyvniť. Osobitne bola uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy pre prípad, že dlžník nesplní svoj záväzok splácať úver v zmysle úverovej zmluvy, pričom táto dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v deň uzavretia zmluvy o úvere súčasne s touto zmluvou.

Vzhľadom k tomu, že bola uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ mal byť poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal byť oboznámený aj s možnosťou jej odmietnutia. V tomto prípade, ako to vyplýva z vyjadrenia žalobkyne, takto nebolo. V danom prípade samotná dohoda neobsahuje skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že žalobkyňa bola poučená o možnosti odmietnutia uzavretia takejto dohody.

Podľa názoru súdu, hoci dohoda o zrážkach zo mzdy sa nachádza na osobitnom dokumente, treba ju považovať za súčasť samotnej úverovej zmluvy. Túto skutočnosť vlastne potvrdil aj sám žalovaný, ktorý vo svojom písomnom vyjadrení potvrdil, že VPPÚ, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, obsahujú dohodu zmluvných strán, podľa ktorej súčasne so zmluvou o úvere uzatvárajú aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením 4 po sebe idúcich splátok, keď dochádza k splatnosti celého dlhu. Žalobkyňa ako dlžník súhlasila s tým, že zamestnávateľ bude vykonávať zrážky v dohodnutej výške až do výšky aktuálnej pohľadávky. Ďalej sám žalovaný poukázal na to, že výška dlhu nie je autoritatívne určená, ale vyplýva priamo zo zmluvy o úvere, ktorá je platná, teda samotná dohoda o zrážkach zo mzdy je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Zo VPPÚ jednoznačne vyplýva, že v týchto všeobecných podmienkach poskytnutia úveru bola zakomponovaná aj dohoda o vyplnení zmienok na zabezpečenie peňažného záväzku.

Žalobkyňa bola v pozícii spotrebiteľa, chcela získať úver, ktorý však mohla získať len v prípade, že sa podpíše pod všetky predložené dokumenty, s ktorými sa nemohla dôkladne oboznámiť a neboli jej vysvetlené skutočnosti, ktoré sa uvádzajú v týchto dokumentoch.

Ďalej súd poukazuje na tú skutočnosť, že z úradnej moci v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení o ochrane spotrebiteľa, v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 5.1.1993, ale aj v zmysle judikatúry ESD, skúmal prijateľnosť zmluvných podmienok a v tomto prípade dospel k záveru, že zmluvné dojednanie o zrážkach zo mzdy žalobcu pre prípad neplnenia povinnosti riadne splácať úver, je neprijateľné a teda aj neplatné.

Súd poukazuje na ustanovenie Zákonníka práce o výplate mzdy zamestnancovi a o možnosti vykonávať zrážky len vtedy, ak sa zamestnávateľ so zamestnancom písomne dohodne. Zrážky zo mzdy pre pohľadávku, ktorej výšku určiť je len v moci jednej strany, a to veriteľa, sú neprijateľné bez akéhokoľvek posúdenia súdu. Dokonca dohodou o zrážkach zo mzdy nie je možné zabezpečiť budúcu pohľadávku, a preto je táto dohoda v rozpore s ust. §53 ods.1 OZ. Zabezpečenie záväzku vopred uzavretou dohodou o zrážkach zo mzdy je neprimeranou požiadavkou veriteľa, keď viacnásobne a bez akéhokoľvek obmedzenia chce disponovať s príjmom dlžníka.

V danom prípade je právne významnou skutočnosťou aj to, že dohoda o zrážkach zo mzdy okrem označenia veriteľa, dlžníka a platiteľa mzdy musí obsahovať aj konkrétne označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a v predmetnej dohode nie je konkrétne označená pohľadávka, výška pohľadávky, ktorá je predmetom dohody. V čl.I dohody, kde by mala byť špecifikovaná konkrétne pohľadávka, je iba poukázané vo všeobecnosti na zmenku, na zmenkovú sumu so zmenkovým úrokom. Teda ide o právny úkon nekonkrétny, neurčitý.

Podľa §37 ods.1 OZ právny úkon musí byť urobený určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Pre dohodu o zrážkach zo mzdy platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch §34 a nasl.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a vyššie uvedených zákonných ustanovení s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu súd rozhodol, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo zmluvy o úvere č.902400014 zo dňa 31.1.2011, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným, je neplatná tak ako je to vedené vo výrokovej časti rozsudku.

Záverom je potrebné ešte konštatovať, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na takomto určení, keďže už došlo k zrážkam z jej mzdy bez rozhodnutia súdu a z titulu právnej istoty je tu daný naliehavý

právny záujem, lebo ide o tzv. mimosúdne zrážky, teda zrážky bez rozhodnutia súdu a žalobkyňa nemá istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve jej zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky.

Žalobkyňa predmetnú zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ a nie ako podnikateľ. Tá skutočnosť, že v Dodatku k zmluve bolo uvedené, že úver použije na úhradu nákladov spojených s pracovnou cestou nič vo veci posúdenia zmluvy ako spotrebiteľskej nemení, vzhľadom na vyjadrenie žalobkyne, že tento údaj bol uvedený na pokyn obchodného zástupcu a keby sa nebola podpísala, tak úver nedostane. Už 20 rokov pracuje na základe pracovnej zmluvy v železničnej spoločnosti a z titulu práce nikdy nechodila a nechodí na pracovné cesty a má režiňku na vlak, teda výdavky na cestovné nemá.

Podľa ust. § 544 ods. 1,2 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Súd posudzoval jednotlivé zmluvné podmienky dohodnuté v zmluve, konkrétne aj bod 6 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru v časti týkajúcej sa zmluvnej pokuty a vychádzajúc z vyššie uvedených zistení a z ust. §53 ods.1,2,3 OZ ako aj §53 ods.5 OZ dospel k záveru, že zmluvná podmienka v predmetnej zmluve uvedená vo všeobecných obchodných podmienkach v bode 6 v tej časti, v ktorej je zakotvená zmluvná pokuta podľa názoru súdu predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto súd aj v tejto časti vyhovel žalobe žalobkyne tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku, keďže účastníci priamo v zmluve o úvere nedojednali, pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti, zmluvnú pokutu, táto bola uvedená iba vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré neboli osobitne podpísané žalobkyňou, teda zmluvná podmienka o zmluvnej pokute nebola osobitne dojednaná.

U žalobkyne ide o spotrebiteľa a podľa §87 písm.f/ O.s.p. popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Teda tunajší súd bol príslušným súdom na prejednanie veci žalobkyne.

Podľa názoru súdu na strane spotrebiteľa, ktorý plnil na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, vždy je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti zmluvnej podmienky.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol, a to z dôvodu, že podľa názoru súdu už nebol daný naliehavý právny záujem duplicitne vysloviť, že ustanovenia všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere, v časti týkajúcej sa dohody o zrážkach zo mzdy, sú neplatné, pretože sú neprijateľné zmluvné podmienky, keďže súd už v prvom výroku vyslovil, že dohoda o zrážkach zo mzdy zo dňa 31.1.2011 je neplatná. Tak isto bol toho názoru aj v prípade rozhodcovskej zmluvy, keďže táto rozhodcovská zmluva už bola preskúmaná v exekučnom konaní tunajším súdom, ako aj Krajským súdom v Košiciach a bola vyslovená jej neplatnosť z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky, v dôsledku ktorej žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola právoplatne zamietnutá. Záverom ešte súd udáva, že v danom prípade súd konal v danej veci a neprihliadol na námietku žalovaného, že v danej veci je prekážka rozsúdenej veci rozhodcovským rozsudkom, pretože ide o konanie pred všeobecným súdom a nie pred rozhodcovským súdom a rozsudok rozhodcovského súdu nie je účinný vzhľadom na vyslovenú neplatnosť rozhodcovskej zmluvy z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky v exekučnom konaní, v ktorom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola právoplatne zamietnutá.

O trovách konania súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku vzhľadom k tomu, že úspešná žalobkyňa si trovy konania neuplatnila a neúspešný žalovaný nemá právo na náhradu trov konania /§142 ods.1 O.s.p./.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15.dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov v 4 exemplároch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§ 205 ods. 1/.

Odvolaie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť v zmysle ust. § 205 ods. 2 len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie /§205 ods. 3 O.s.p./.